

Syndfloden hører ikke hjemme i dåbsritualet

Stor tak til Jens Rasmussen og Villy Klit-Johansen for deres bud på en moderniseret udgave af Luthers syndflodsbøn (Kirke.dk den 27.12.2025). Jeg har dog svært ved at se det opbyggelige i fortællingen om Noa og syndfloden, men jeg vil gerne kvittere for en række udmærkede elementer i deres forslag til dåbsritualets indledende bøn.

Den moderniserede syndflodsbøn falder i to afsnit. I det første afsnit udlægges, hvad dåben er. Vi forstår, at Gud har indstiftet dåben ved at lade sin søn døbe for vores skyld. Betydningen af Jesu dåb udfoldes dog ikke. I stedet bruges fortællingen om Noa og syndfloden som fortolkningsnøgle til dåben. Dåben beskrives som en "frelsende syndflod", der åbner vejen til himlen for os.

Denne kobling mellem syndflod og dåb finder jeg problematisk, hvad jeg om lidt skal vende tilbage til. Forinden vil jeg dog gerne udtrykke min glæde over det andet og sidste afsnit, som jeg synes er rent ud fremragende.

Dette sidste afsnit handler om konkret forbøn for det dåbsbarn, der netop her og nu skal døbes. Der bedes om Helligåndens sendelse, så dåbsbarnet – med navns nævnelse – "bliver forenet med Jesus Kristus i dåbens pagt."

Det er en stor gevinst, at kernebegrebet "pagt" på den måde er kommet med i forbønnen. Til sammenligning forekommer ordet "pagt" slet ikke i det autoriserede ritual. Her bedes der temmelig blodfattigt om, at Gud vil tage i nåde mod dette barn, hvad der så nærmere ligger i Guds tagen imod dåbsbarnet. Jo, der bedes om, at Gud vil indlemme barnet i sin menighed og bevare det i sit samfund både her og hisset. Men der bedes altså ikke om, at dåbsbarnet kan blive forenet med Jesus Kristus i dåbens pagt.

Rasmussens og Klit-Johansens tekst er dejligt fri for skråsikker dogmatisk belæring om, hvad Gud angiveligt "skænker" i dåben. De to temaer "syndernes forladelse" og "det evige liv" er godt nok til stede i teksten, men de er til stede som noget, der bedes om for barnet. Ikke som noget, hvis tilstedeværelse postuleres som en kendsgerning.

Grundfejlen hos Luther

Men nu til koblingen mellem syndflod og dåb. Det kræver en veludviklet forestillingsevne, om menigmand skal kunne forbinde vandet i døbefonten med den globale druknekatastrofe, der omtales i den bibelske fortælling. Allerede af den grund finder jeg det et tvivlsomt forehavende at bringe Noa og syndfloden ind i dåbsritualet.

Men det virkelig problematiske er forsøget på at udlede noget opbyggeligt af fortællingen om Noa og syndfloden. Det er imidlertid, hvad gør Luther forsøger i sit dåbsritual af 1526, og hvad Rasmussen og Klit-Johansen forsøger i deres moderniserede udgave af Luthers ritual.

Sagt i al korthed handler den bibelske fortælling ikke om frelse, men om straf. Gud havde set sig gal på menneskenes børn og havde egentlig sat sig for at udrydde menneskene gennem global druknedød. At Gud så alligevel lod "den troende Noa selvottende" undgå druknedøden, kan ikke med rimelighed tilskrives Guds "store barmhjertighed", som Luther vil hævde. For i medfør af fortællingens egen logik var Gud simpelthen nødt til at forhindre totalt udslettelse af sit skaberværk, hvis ikke Guds skabergerning skulle ende som en total fiasko.

Grundfejlen hos Luther er, at han udlægger syndfloden typologisk som billede på dåbsvandet. Luther hævder, at Gud gennem Jesu Kristi dåb "har helliget og indstiftet Jordan og alle vande til en salig syndflod og en rigelig renselse fra synden". I forlængelse heraf har Luther formuleret den bøn, "at denne frelsende syndflod må bortskylle alt det, han [dåbsbarnet] har fra Adam, og det, han selv har gjort (!), så han udskilt fra de vantros tal må blive bevaret tør og sikker i kristenhedens hellige ark".

Det står uklart i Luthers bøn, hvordan et menneske kan udsættes for syndflodens druknevand og på samme tid "blive bevaret tør og sikker i kristenhedens hellige ark".

Jeg kan ikke se, at Luthers syndflodsbøn står til at redde. Men der er så meget godt i Rasmussens og Klit-Johansens tekst, at jeg godt vil kunne bruge deres dåbsbøn med en smule afkortning, så den får denne ordlyd:

Herre, vor Gud!

Du indstiftede dåben

og åbnede vejen til Himlen for os,

da din Søn, Jesus, lod sig døbe for vores skyld.

Vi beder dig, Herre! Send din Helligånd,

så NN bliver forenet med Jesus Kristus i dåbens pagt.

Giv ham i dette jordiske liv syndernes forladelse

og håbet om det evige liv i dit himmelske rige,

som du tilsiger ham i dåben, der nu skal finde sted!

Det første afsnit er dog hermed blevet for kortfattet, synes jeg. Men måske var der så plads til at udfolde det udsagn nærmere, at Jesus lod sig døbe for vores skyld?